

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
 Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYKONSI:		Kwartale		Rocznie	
W Krakowie	24 kora	12 kora	6 kor.	12 kora	6 kor.
W Austro-Węgry:					
— w jednorazową przesyłką poczt.	80	40	20	80	40
— w dwurazową	80	40	20	80	40
— w Państwie Niemieckim	80	40	20	80	40
— w krajach państw	80	40	20	80	40

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) sprząca się nadpisać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie, Nr. rach. poczt. Kury Oszczęd. 657.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 16. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla roznośców kamieszowych 1572. — Receptów nadzylanych Redakcja nie wraca. We Lwowie sprzedaż numerów w 6 kalendarzy: w Biuro Dzienników 8. Sokolowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biuro Płonia, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
 Zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe, miejscową: Administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikowa w Krakowie, Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szosańska 9; Biuro Dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafiki w Bukienkach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchala, ulica Karola Ludwika 11. — S. Sokolowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Anster. — W Tarnowie M. Beckach. — W Wiedniu: He san J. Schmidt (sprawy oddzielnych numerów), I. Wollstein 6. — M. Duka Naski. — E. Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu a. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu). — E. H. Mosca (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymburdze). — H. Schaler (Wiedeń). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Loreste, directeur, Rue Rougemont 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmują Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drukiem piętym (petit) za pierwszy raz 30 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadeślanie po 60 h. od wiersza. Układ tabelaryczny, sytrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, opublikowania itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamieszowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Po zerwaniu rokowań ugodowych.

Wiedeń, 17 października.
 Zerwanie rokowań ugodowych przez Niemców wywołało w kręgach politycznych i, jak się zdaje, także wśród ludności niemieckiej w Czechach przykre wrażenie, tak, że po stronie niemieckiej widać chęć cełnicia się.

„Deutsch böhmische Correspondenz“ stara się ostatecznie znaczenie onegdajszego kroku postów niemieckich i twierdzi, że nie należy tego kroku uważać za zerwanie rokowań, tylko za niemiły epizod i że zadaniem rządu będzie w tej lub w owej formie umożliwić dalsze rokowania.

Niemcy unikają obecnie widocznie inego protektu do zerwania rokowań i oświadczają, że przedłożą plenarnej komisji niemieckiej pytania, czy Niemcy mają rozpocząć rokowania wobec tego, że przedłożony przez rząd program nie obejmuje wszystkich kwestii spornych, głównie rozgraniczenia narodowego.

Zresztą wśród postów niemieckich nie ma solidarności, gdyż postawie niemieccy z wielkiej własności, zaproszeni wczoraj na konferencję do hr. Stürgkh'a, udali się na nią, a nawet wyraźnie oświadczyli, że udział namiestnika ks. Thuna w rokowaniach uważają za konieczny i pożądanym.

Wobec tego, jak słychać, rząd postanowił prowadzić dalej rozpoczętą akcją ugodową.

Słychać też, że w przyszłym tygodniu mają się odbyć dalsze narady. Możliwym jest kompromis w tym kierunku, że oprócz namiestnika ks. Thuna w rokowaniach weźmie udział minister sprawiedliwości Hochenburger niejako jako mąż zaufania Niemców.

Wiedeń, 17 października.
 Wczoraj po południu o godz. 4 zjawili się u prezydenta ministrów przedstawiciele obu grup wielkiej własności w Czechach w sprawie konferencji przedwstępnej dla akcji pojednawczej. Oprócz prezydenta ministrów z ramienia rządu wzięli w tej konferencji udział minister spraw wewnętrznych Heindl i namiestnik ks. Thun. Po szczegółowym przedstawieniu prezydenta ministrów o przedmiocie i celu akcji pojednawczej wywiązała się dłuższa dyskusja, w ciągu której przedstawiciele obu grup oświadczyli gotowość udziału w rokowaniach ugodowych.

Konflikt o tron hanowerski.

Berlin, 17 października.
 Wielką sensacją wywołuje tu ogłoszony w „Leipziger N. Nachrichten“ list niemieckiego następcy tronu do kanclerza. W liście tym następcą tronu protestuje przeciw objęciu tronu brunświckiego przez swego szwagra ks. Ernesta Augusta Cumberlandskiego, zanim książę w sposób uroczysty nie zrzeknie się swych praw do Hanoweru. W sprawie tej przyszło do konfliktu między cesarzem Wilhelmem, następcą tronu i rządem.

Berlin, 17 października.
 Pruskie ministerstwo na wczorajszym posiedzeniu powzięło uchwałę w sprawie wniosku, który postawił ma w radzie związkowej w kwestii następcstwa tronu brunświckiego.

Kancelarz państwa w swojej odpowiedzi podając szczegółowe przedstawienie stanu rzeczy, wyłuszczył powody, które były miarodajne dla stanowiska rządu pruskiego.

Z Bałkanu.

Wiedeń, 17 października.
 „N. Fr. Presse“ donosi: rząd serbski wystosował do swych zastępców za granicą notę, w której donosi: że wojska serbskie zostaną na pozycjach, zajętych w Albanii, dopóki Serbia nie otrzyma gwarancji utrzymania porządku w Albanii i dopóki granica nie będzie definitywnie uregulowana.

Belgrad, 17 października.
 „Samouprawa“ daje wyraz nadziei, że wielkie mocarstwa zmuszą Albanów do przestrzegania zwyczajów międzynarodowych, w przeciwnym razie Serbia w interesie własnej obrony swoich praw chwyci się sama koniecznych zarządzeń.

Rokowania grecko-tureckie.

Konstantynopol, 17 października.
 Po otrzymaniu pierwszych wiadomości z Aten co do podjęcia ponownie rokowań pokojowych wyrażają się tutejsze koła miarodajne optymistycznie o sytuacji. Sprawa przynależności państwowej zdaje się być na dobrej drodze, większe trudności następuje sprawa muftich i wakufów. Urzędnik ministerstwa Ewkafof odjechał wczoraj do Aten, aby tureckim delegatom pomagać przy naradach.

Rzym, 17 października.
 Mimo bardzo uspakajających wiadomości z Aten, donoszących o znaczących postępach w rokowaniach grecko-tureckich, zapatrują się tu na sytuację bardzo sceptycznie i liczą się z ewentualnością zbrojnego zatargu grecko-tureckiego.

Włona. Komisja kontrolna odbyła wczoraj pierwsze posiedzenie i zatwierdziła przedwstępne prace dla późniejszej czynności merytorycznej, która rozpocznie się po zamianowaniu delegatów albańskich.

Sofia. Bułgarskie wojska znowu obsadziły Mustafę Paszę.

Aresztowania w „Canadian Pacific“.

Wiedeń. Jak „N. W. Tagblatt“ donosi, uwięziono wczoraj dyrektora tutejszej filii Towarzystwa „Canadian Pacific“, Altmanna, podejrzanego o nakłanianie obowiązujących do służby wojskowej do wychodźstwa. Aresztowanie ma stać w związku z zarządzeniem we Lwowie śledztwem przeciw tajeźniczemu agentowi towarzystwa.

Jak „N. Fr. Presse“ donosi, aresztowano prócz dyrektora Altmanna jeszcze dwóch funkcjonariuszy towarzystwa i jednego prywatnego agenta, podejrzanych o naruszenie ustawy wychodźczej.

Wiedeń. Wczoraj aresztowano tu dyrektora tutejszej filii Canadian-Pacific Altmanna, wraz z trzema urzędnikami: Dawidem i Pinkasem Kappellarami i Dawidem Fischerm. Aresztowanie nastąpiło na rekwizycję sądu lwowskiego, który prowadzi śledztwo przeciw całemu szeregowi agentów Canadian-Pacific za ułatwienie emigracji osobom należącym do wojska. Jak wiadomo, we Lwowie i Krakowie odbyły się rewizje w agencjach Canadian-Pacific i aresztowania z powodu ułatwiania emigracji włościanom w wieku 20—34 lat. Prokuratora we Lwowie na podstawie śledztwa, przeprowadzonego przeciw agentom Towarzystwa w Galicji, przekonała się, że działali oni w porozumieniu z dyrektorem filii wiedeńskiej. Z tego powodu zarządzone przed trzema dniami w tutejszej filii rewizje, której rezultatem był obfity materiał, bardzo obciążający.

Zawiadomiono o tem prokuratora lwowską, która prosiła o aresztowanie Altmanna, co też wczoraj uczyniono. Przeciw Altmannowi i jego agentom już w lecie bieżącego roku wpłynęło

Proces kijowski.

Rozprawa w procesie kijowskim przeszła jeden ze swoich punktów kulminacyjnych. Sąd wysłuchał już zeznań najważniejszych świadków, które w całości wypadły korzystnie dla Bejlisa, odsuwając poszlaki co do morderstwa od jego osoby. Dalsze przesłuchania świadków nie będą już tak ważne. — Natomiast drugim kulminacyjnym punktem rozprawy będzie ekspertyza, która ustali sposób zamordowania Juszczyńskiego i wyjaśni kwestję, czy może to być mowa o morderstwie rytualnym.

Tak samo oględziny sądowe cegielni Zajewa, piecarni, gdzie znalezione zwłoki chłopca, oraz w ogóle całego przypuszczalnego terenu zbrodni obalają wiele dowodów oskarżenia. — Wizyta ustaliła, że z mieszkanca Wiary Czebiariakowej jest wolny dostęp przez ślepa ulicę ku piecarni, w której znalezione zwłoki Juszczyńskiego.

Równocześnie całe zeznanie Goltbiewa, uważane za najważniejsze ze strony oskarżenia, okazało się opartym na dowodach kombinacyjnych, przy których nawet świadek w pełni nie obstawał. Goltbiew, oprowadzając członków sądu po cegielni, przyprowadził zwiędzających do miejsca, gdzie był kierat. Okazało się, iż płót kieratu przylega nie do ulicy, ale do zagrody Zacharczenki.

Przy domu stróża, około którego Bejlis jakoby przeniósł trupa, prokurator oświadczył, iż nie widać śladu pieców. Zarządy prosił się o zdziw o zbliżenie się; okazało się, że piece doskonale widać. Prokurator mimo to oświadczył, że nic nie widać.

Po obejrzeniu piecarni Goltbiew wskazał drogę, którą jakoby przeniesiono trupa Juszczyńskiego z cegielni Zajewa. Wszyscy skierowali się do Goltbiewem do parkanu, niedawno jakoś się naprawionego, i okazało się, że parkan ten był przykryty. Należy tu dodać dla rzucenia zagrody Zajewa. Należy tu dodać dla rzucenia pewnego światła na charakter udziału w procesie czynników reakcyjnych, że akademik Gosic jest znanym przywódcą nielicznych lubieżnych akademików-czarnosieciców, przezem zresztą akademików i słynnym inicjatorem burd pogromich związków i słynnym organizatorem mowych w Kijowie; on też był organizatorem znanej demonstracji przed konsulem austriackim w Kijowie w przeszłym roku podczas przemarszu w Kijowie zdemolowaniem gmachu, silem, zakończonej znieważeniem chorągwi austriackiej i t. d.

Dругие wyjaśnienia: W śledztwie sądowym wymieniano jest ciągle nazwisko jakiegoś Szejnera, który miał odwiedzać Bejlisa. Oskarżenie przypisuje „cadykowi“ Szejneronowi posiadanie „tajemnicy krwawego rytału“. Z tego powodu poszukiwani są ludzie, noszący to nazwisko. Niektórzy świadkowie znali Szejnera, a niektórzy dalsza ścieżką. Powodem wyciwni wracają wciąż do tego nazwiska, chcąc udowodnić, że w tej rodzinie przechowywany jest sekret mordu.

Kijów. Świadek Wera Czebiariakowa potwierdza zeznanie, iż Niegiński powiedział, że wszystko wie o zbrodni, którą popełniono dla zysku. Opowiada dalej o wizycie Brazula-Bruszczyńskiego i innego pana, którzy u niej się zjawili i mówili jej groźby wydaleniem ze służby, jeżeli ich nie poprze. W dalszym ciągu zeznania Wera Czebiariakowa opowiada o swojej podróży do Charkowa, przedsięwziętej w towarzystwie Bruszczyńskiego i Wiganowa. Gdy przybyli do Charkowa, obaj zaprowadzili ją do nieznanego mężczyzny, który nakłaniał ją, aby przyznała się do morderstwa, przyrzekając jej obronę pierwszorzędnymi adwokatami. Dwa inni, również jej nieznanymi mężczyznami, przyrzekli jej nagrodę 40,000 rubli. Gdy wróciła do domu do Kijowa, męża wydalono ze służby.

Wera Czebiariakowa zaprzecza, jakoby znała Bejlisa i powtarza opowiadania syna, iż w jednym z obu żydów, którzy bywali u Bejlisa

Z Chorwacji.

Budapeszt. Na propozycję królewskiego komisarza hr. Skerleca prezydent ministrów hr. Tisza postanowił przyjąć na posuchaniach tych polityków, którzy zdeklarują się być zwolennikami Unii, by przyjąć do wiadomości ich informacje o sytuacji politycznej. Konferencje są w toku.

Podróż cesarza Wilhelma.
 Praga. Cesarz Wilhelm w przejeździe z Konopist do Wiednia zatrzyma się 21 b. m. inoigito kilka minut na dworcu kolejowym w Pradze. Z początku zamierzona była dłuższa przeprawa w Pradze, a nawet wiedeńskie Pragi. Zda je się jednak, że wobec głosów prasy czeskiej program ten został zmieniony.

Rzekomy zamaob na w. ks. Cyryla.
 Dreżno. Śledztwo w sprawie rzekomego zamachu na w. ks. Cyryla nie jest jeszcze zakończony. Oficjalnie oświadcza, że więziony nie jest poddany rosyjskim i że nie chodzi tu o zaden spisek.

Za chrzest katolicki dzieci.
 Mińsk. (Pet. ag. tel.) Małżonkowie Chrułowicz, którzy naruszyli ustawę o małżeństwach mieszanych i ochrzczili swoje dzieci według obrządku katolickiego i kazali im się w tym obrzędzie spowiadać, zostali zasądzeni na dwa tygodnie twierdzy. Księżdz katolickiemu Maliszewskiemu, który brał w tem udział, darowano karę na podstawie ostatniego manifestu carskiego.

Delcasse ministrem wojny?
 Petersburg. „N. Wremja“ zamieszcza pogłoskę, donoszącą, że Delcasse ma zostać ministrem wojny.

Konferencja Sazonowa z Pichonem.
 Paryż. Sazonowa został wczoraj przyjęty przez Poincarę, a potem miał dłuższą konferencję z Pichonem, po której jednemu z sprawozdawców oświadczył, że Rosya zczy sobie żyć w zgodzie z Turcyą, byle ogień z Turcyi azjatyckiej nie przenosił się do terytoriów rosyjskich. Co do państw bałkańskich to Rosya jest za tem, żeby im ułatwić uporządkowanie swoich interesów ekonomicznych za pomocą pożyczek, gdyż brak pieniędzy jest dla tych państw złym doradcą.

Francka Rada ministeryalna.
 Paryż. Na wczorajszym Radzie ministeryalnej, odbytej w Pałacu Elizejskim, postawiono ustanowienie jako termin zebrania się obu Izb dzień 4 listopada. Minister spraw zagranicznych dał przedstawienie sytuacji zagranicznej. Minister wojny podał do wiadomości, że komendant 16-go korpusu generał Faugier z powodu pisma, wystosowanego do ministra, usunęty został z tego stanowiska i postawiony w stan oskarżenia za przestępstwo przeciw dyscyplinie. Minister wojny podał następnie do wiadomości szereg zmian na kierujących stanowiskach wojskowych. Prozydent ministrów Barthou zawiadomił, że proponuje prezydentowi republiki zamianowanie Alberta Carre generalnym administratorem Komedii Francuskiej w miejsce Juliusza Claretiego, którego dymisję przyjął.

Nowe wypadki cholery.
 Budapeszt. Wczoraj zaszły tu dwa wypadki cholery azjatyckiej. Zachorowali dwaj marynarze, którzy przybyli z Zemunia.

Za ucieczką z pola bitwy.
 Sofia. Sąd wojskowy po dziewięciodniowym procesie skazał szefa brygady pułkownika Pettefa na 4 lata więzienia, degradację i utratę praw obywatelskich za złamanie obowiązków żołnierskich w bitwie z Grekami pod Lahana.

Echa katastrofy „Voltarna“.
 Nowy Jork. Trzeci oficer parowca „Voltarna“ Dieselmann przybył tu na pokładzie okrętu „Grosser Kurfurst“ z 104 rozbitkami „Voltarna“. Oficer ten opowiada: Przyczyną pożaru była eksplozja oliwy, czy też chemiczności na przedniej części okrętu. Okręt „Voltarna“ doznał wstrząszenia, jak gdyby został trafiony pociskiem. Prawie zaraz potem szybko po sobie nastąpiły eksplozje innych naczyń z chemicznymi, tak, że miano wrażenie silnej kanoady. Kiedy kapitan zawiadomił podróźnych, że okręt „Karmania“ przybywa na pomoc, wielu z nich padło na kolana. Panika, która dotąd panowała, ustala. Nikt nie myślał o 80 czy 90 podróźnych trzeciej klasy. Ogień oddział wielu z tych ludzi od wyjścia. Kiedy płomienie nieco ustały, kapitan starał się dotrzeć na przedni pokład. Dając tamże, znalazł zwłoki trzech marynarzy, którzy padli ofiarą płomieni.

Akcja zapomogowa rządu.

Lwów, 17 października.
 Wiedeński korespondent „Gazety Wieczornej“ dowiaduje się, że namiestnictwo otrzymało polecenie jak najrychlejszego wykonania projektu i rozpisania budowy gmachu na pomieszczenie władz skarbowych w Krakowie.

Z innych budowl postawionych, a w części już oddanych, należy wymienić gmachy sądowe: w Tarnowie, Bóbrce, Frysztaku i Podwołoczyskach.

Zwołanie prezydów klubów sejmowych.

Lwów, 17 października.
 Prezes Koła polskiego dr. Leo zwołał na dzisiaj, 17 b. m., do Lwowa prezydya sejmowych klubów polskich. Obrady odbędą się pod przewodnictwem marszałka krajowego. Na porządku dziennym:

- 1) porozumienie w sprawie sejmowej reformy wyborczej;
- 2) kwestya zwołania Sejmu krajowego.

Posiedzenie odbędzie się o godz. 4 po południu w gmachu sejmowym.

Uroczystości lipskie.

Wiedeń. Wczoraj przed południem odbyła się przed pomnikiem Schwarzenberga w obecności cesarza, arcyksiążąt, członków rodzin Schwarzenberga i Radeckiego, oraz ministrów i deputatów wojskowych i licznej publiczności wielka uroczystość 100 rocznicy bitwy pod Lipskiem. Cesarz złożył u stóp pomnika wieniec z napisem: „Okrzytu sławą marszałkowi polnemu Karolowi ks. Schwarzenbergowi Franciszek Józef I.“ Uroczystość zakończyła się odpowianiem hymnu narodowego i oddaniem salw, poczem cesarz powrócił do burgo, owacyjnie witany przez ludność.

Wiedeń. Uroczystość na pamięć bitwy pod Lipskiem zakończyła się przyjęciem wojskowości przez cesarza w Schoenbrunnie, który jedną godzinę odbywał z różnymi wojskowymi cerclami.

Wiedeń. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand udał się do Beneszywa, skąd na Pragę wyjedzie do Lipska.

Wiedeń. Arcyksiążę Karol Franciszek Józef wyjechał z Miramare w celu udania się do Lipska, lecz w drodze chwycił go bole żołądkowe, wskutek czego wrócił do Miramare. Stan jego jest polpszy, przyczyna bólów jest jeszcze niewiadoma.

Lipsk. Wczoraj w uroczysty sposób w obecności w. ks. Cyryla Władymirowicza, jako zastępcy cara rosyjskiego, jakoteż deputacy woj-

Telegramy

Petersburg. Obiegają tu pogłoski, że hr. Witte, bawący obecnie za granicą, nie wróci więcej do Rosyi i wycofa się z życia publicznego.

O złagodzenie nauki rekrutów.
 Wiedeń. „Corr. Wilhelm“ donosi, że komenda korpusna wydała rozkaz w sprawie oszczędzania sił ludzkich przy kształceniu rekrutów.

Afera korupcyjna na Węgrzech.
 Budapeszt. Tow. akcyjne domu gry w Abbaży ogłosiła, że postanowiło wnieść doniesienie karne przeciw Lukacsowi i sekretarzowi stanu Jeszenskyemu o oszustwo z powodu niudzielnicia koncesyi.

Skazani redaktorzy.
 Budapeszt. Wczoraj odbył się tu proces przeciw redaktorowi dziennika „Pesti Naplo“ drowi Edwardowi Paly za obrazę Juliusza Justha, który wystąpił jako prywatny oskarżyciel. Sąd nie dopuścił dowodu prawdy i skazał Palesgo za obrazę czci na dwa miesiące więzienia i 600 K. kary pieniężnej. Paly wnosi zażalenie nieważności.

Z Sejmu tyrolskiego.
 Innsbruck. Sejm po dłuższej dyskusji szczegółowej przyjął jednomyślnie przedłożenie o reformie wyborczej.

Z Rady m. Krakowa.

Kraków, 17 października.
 Wczorajszemu posiedzeniu przewodniczył wiceprezes dr. Szarski, który zawiadamia, że dr. Leo nie mógł na dzisiejsze posiedzenie przybyć z Wiednia. Prezydent nadał telegraficzną informację, że rząd przyrzekł z wiosną przystąpić do budowy trzech klinik w Krakowie.

Rocznica ks. Józefa.
 R. m. Dębicki interpeluje w sprawie g. działu Rady w obchodzie rocznicy ks. Józefa

Prezydium miasta rozesało do radców tylko zawiadomienie, donoszące o programie uroczystości. Znaczący to, że kto chce, może w uroczystości wziąć udział. Mowa sądzi, że Rada miasta in corpore powinna wziąć udział w nabożeństwie połowem i pochodzie na Wawel.

Odnosny wniosek r. Debińskiego Rada jednogłośnie uchwalila.

R. m. Konopiński zwraca uwagę, że uroczystości wojskowe, mające odbyć się w sobotę na Błoniach dla uświetnienia zwycięstwa pod Lipskiem, pozostają w sprzeczności z charakterem narodowej uroczystości na cześć ks. Ponia-towskiego, które także na Błoniach w tym samym czasie odbywać się będą. Gmina pragnie utrzymania dobrych stosunków z wojskowością; w tym wypadku jednak musi wyznaczyć nżytek ze swej własności wyłącznie na swój użytek. Dlatego mowca zgłasza następujący wniosek nagły.

Rada miasta uprasza swoje prezydium, aby zawiadomiło komendę wojskową, że tym razem, se względu na odbywające się równocześnie na Błoniach uroczystości narodowe na cześć ks. Józefa Ponia-towskiego, gmina nie może udzielić Błoni na masę połową wojskową, w sobotę 18 b. m. odbyć się mająca.

Wicepr. Szarski: Bardzo żałuję, że wniosek p. radcy nie może poddać pod głosowanie (Głosy: Dłaczego?). Udzielenie pozwolenia na użycie Błoni należy do atrybucji prezydenta — i to pozwolenie zostało już danem. — (Przerwywania).

R. m. Konopiński: Odwołuję się do Rady aby była łaskawa ocenić, czy chce dyskutować i głosować za wnioskiem tu przedstawionym.

Wicepr. Szarski: Do dyskusji mogę dopuścić, do głosowania — nie. (Przerwywania).

R. m. Daszynski oświadcza, że jest rzeczą Rady sprawę przedyskutować i może ona wyrazić zdziwienie — wobec pewnych zarządzeń.

Wicepr. Szarski: Wniosek nie wyraża niezadowolonia; gdyby tak było, musiałbym go postawić pod głosowanie.

R. m. Klemensiewicz: W sprawie tej musi się znaleźć jakieś wyjście. Prezydium oddało Błonia wojskowości, ale może też obecnie udać się do odnośnych władz wojskowych i przedstawić opinię Rady. Z tego — mogłyby władze wojskowe wyciągnąć pewne konsekwencje.

R. m. Miedniak wskazuje na konieczność postarania się, aby Kraków posiadał psa politycznego.

Wniosek ks. Caputy uchwalono.

Przebudowa domów.

Z porządku dziennego imieniem sekcji ekonomicznej i skarbowej, r. mag. Grzybała przedstawił wniosek, aby:

- 1) Odnieść się do ministerstwa starbu z prośbą o przedłużenie ujemnowanego ustawą z dnia 27-go czerwca 1906 terminu 10-letniego przebudowy domów, w ustawie tej szczegółowo wymienionych, a dotychczas nieprzebudowanych, dla uzyskania rozszerzenia uwoleńnienia od podatków na dalsze lat 10 tj. do 18 sierpnia 1926 r.
- 2) Odnieść się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie ustawy krajowej o czasowe uwoleńnienie od podatków domowego-czynszowego dla tych budowli w Krakowie, które będą wybudowane w miejsce 201 domów, wyszczególnionych w ustawie państwowej z dnia 27 czerwca 1906 r.

O rozszerzeniu ulicy Jagiellońskiej.

Rada budownictwa Kleczek imieniem sekcji ekonomicznej przedstawił wnioski, dotyczące uregulowania ulicy Jagiellońskiej między Szewską a Placem Szczepańskim. Projekt przewiduje rozszerzenie ulicy od Placu Szczepańskiego (tytuł Krzysztofów), mającej obecnie 9-70 m., na 12-50, zatem o 2-80 m.; od ulicy Szewskiej o 85 cm.

Sekretarz prezydium odczytuje pismo Towarzystwa ochrony piękności Krakowa, w którym między innymi podniesiono, że rozszerzenie ul. Jagiellońskiej stworzyłoby smutny prezydent, stałoby się wyrokiem zagłady dla innych ulic śródmieścia, a samo przez się zniszczyłoby całą piękność tej starej, malowniczej ulicy, tem cenniejszej, że przy niej wznosi się jeden z najdroższych i najświetniejszych zabytków naszej architektury, gmach Biblioteki Jagiellońskiej. Ze stanowiska kultury artystyczno-narodowej byłoby niszczenie ulicy Jagiellońskiej czynnem tem bardziej karygodnym, że nie przemawiają za nim żadne względy użyteczności i interesu publicznego. Ulica Jagiellońska bowiem jest boczną uliczką, nie mającą dzisiaj i nie mogącą mieć nigdy w przyszłości znaczenia w ogólnej komunikacji miejskiej i projekt rozszerzenia jej dyktowany jest jedynie interesem prywatnym kilku właścicieli realności, przed którym złożyły by musiały broń w razie wykonania projektu najszlachetniejsze dążenia i umiłowania kulturalno-narodowe, obejmujące już dzisiaj bardzo szerokie rzesze polskiego społeczeństwa. Wobec tego rozszerzenie jej wywołaloby tem większy żal i oburzenie nie tylko w szerokiej sferach mieszkańców, kochających piękność naszego grodu, lecz na całej przestrzeni ziem polskich, u wszystkich uważających Kraków za święconą skarbnicę pamiątek i tradycji dziejowej świątynicy.

R. m. Daszynski sprzeciwia się wnioskowi. Jest rzeczą sekcji ekonomicznej z takimi wnioskami nie występować, które obecnie lub w przyszłości naruszyć mogą historyczny kierunek starzych ulic. W całym szeregu miast niektóre ulice są wąziutkie na półtora metra, a nikomu na myśl nie przyjdzie je rozszerzać. Projekt przewiduje rzęsata nierównomiernie rozszerzenie ulicy: z jednej strony siedzi p. Bazes i jemu daje się 2-80 metra, z drugiej p. Meissel, a ten dostaje tylko 85 cm. Jest to waga, na której waga się wpływy w mieście (Ogólna wesołość); rzęsata — slychac, że p. Meissel tego rozszerzenia nie pragnie, a może i p. Bazes jego nie żechce.

R. m. Konopiński oświadcza się przeciw wnioskowi sekcji I z tego powodu, że proponowana nowa linia regulacyjna domów między wyłotem ulicy Jagiellońskiej na plac Szczepański a ulicą Szewską — jest przedwzysztkiem pod estetycznym względem brzydząca od obecnej. Nie wiadomo także, jaką fasadą będą mieć nowe bndowle i czy dostrajac się będą do architektonicznego charakteru swojego otoczenia. Wreszcie, gdzie tego nieodzowna nie wymaga potrzeba, nie należy rozszerzać ulic starego Krakowa.

Wicepr. Szarski zauważa, że domy pod 1, 2, 4 i 6 w ulicy Jagiellońskiej uzyskały uwoleńnienie od podatku na lat 18 w razie przebudowy i właściciele domów tych chcą je przebudować. Domy stare nie będą więc utrzymane, a sekcja ekonomiczna musiała wydać swą opinię i wydała ją. Nie wychodzi ona jednak na korzyść właściciela realności ani od ulicy Szewskiej, ani od placu Szczepańskiego, bo przeciwnie — niasto zabiera każdemu porządnym skrawek gruntu, który mogliby doskonale zabudować. Jeżeli więc nie da się utrzymać tych starych domów, bo właściciele chcą je zburzyć, budownictwo miejskie musiało określić warunki tej ulicy i w wnioskach swoich oświadczyło się za jej rozszerzeniem. — Zarzuty, podniesione w memoriale Towarzystwa ochrony piękności Krakowa, podkótowane są nieznajomością rzeczy i nieśluszenie zwracają się przeciwko magistratowi.

R. m. Maywalt proponuje odesłanie wniosków do sekcji ekonomicznej, aby wyknała linię regulacyjną na tej przestrzeni z utrzymaniem dotychczasowej szerokości.

R. m. Bandrowski popiera wniosek r. May-walta.

R. m. Meus popiera wnioski sekcji ze względu na konieczność rozszerzenia ulicy Jagiellońskiej przed Starym Teatrem, do którego musi być urządzony odpowiedni dojazd.

R. m. ks. Caputa, polemuicznie z wywodami r. Meusa, aczkolwiek przyznaje, że dojazd do Starego Teatru jest niewystarczającym. Na to jednak jest rada i konieczność prawie urzadzanie głównego wejścia do Starego Teatru od placu Szczepańskiego.

Przemawiali jeszcze: przewodniczący sekcji ekonomicznej r. Beringer i r. Meus, poczem uchwalono odraczający wniosek r. Maywalta.

Dostawy.

R. mag. Skrzyniarz przedstawił wnioski sekcji ekonomicznej o przyjęcie oferty p. Jakóba Habera na dostawę paszy (owsa, siano, słomy równej i mierzwy) dla pociągów miejskich, oraz na inne potrzeby Krakowa za czas od 1 października 1913 r. do 30 września 1914 r. Ceny będą następujące: owses za 100 kg. po 17 K; siano 7-50 K; słoma równa po 4-20 K; słoma mierzwa po 4-20 K.

Przemawiali r. m.: Guzikowski, Chwałsteck, Bujwid, Mens, Wajda — poczem wnioski przyjęto.

Do komisji sanitarnej

powołano: prof. Wicherkiewicza, prof. Rosnera i dra M. Momińskiego.

Sprawy kanałowe.

R. bud. Kleczek przedstawia wnioski o u-

wolnienie klasztoru OO. Reformatów od opłaty za połączenie kanału domowego w zabudowaniach klasztornych z nowo wybudowanym kanałem miejskim w ul. Reformackiej. Komisja drogowo-kanałowa proponuje uwoleńnienie od 3/4 opłaty, sekcja skarbowa od 1/4.

R. m. Domański z uwagi, że klasztor Reformatów czyni wiele dla ubogich, proponuje udzielenia większej ulgi, a więc przyjęcie wniosku komisji drogowo-kanałowej.

Wniosek ten popierają r. m. Miedniak i Godzicki, sprzeciwia się zaś r. Daszynski, żądając udzielenia mniejszej ulgi, a więc przyjęcia wniosków sekcji skarbowej.

W głosowaniu uchwalono wnioski sekcji skarbowej.

Rozwój węgla.

Imieniem połączonej sekcji sekretarz mag. dr. Reiner przedstawił projekt nowych zarządzeń o rozwoju i składowaniu węgla. Projekt zawiera następujące paragrafy:

- 1) Do rozwoju węgla w mieście Krakowie mają być używane tylko wozy szacelne.
- 2) Składowanie węgla wprost z wozów na ulice (tory jezdne i chodniki) oraz na place, celem zniesienia go do pianie, lub składow, jest wzbronione.
- 3) Składowanie węgla z wozów do piwnic powinno się odbywać za pomocą kosoźw, putni, worków i t. p. naczyń, a to w celu zapobieżenia rozpywania węgla.
- 4) Rozporządzenie odnosi się do ulic i placów w dz. I-VIII. a w nowych dzielnicach do tych ulic, przez które przechodzi tor kolei elektrycznej. Co do innych ulic w nowych dzielnicach obowiązują aż do dalszego rozporządzenia przepisy regulaminu utrzymania porządku i czystości w mieście Krakowie z 24 sierpnia 1884 r.

R. m. Dębicki sprzeciwia się przedłożonemu projektowi, nie przyniesie on korzyści, sprzeczności natomiast podrożeń węgla. Mowca zgłasza wniosek o przejście nad projektem do porządku dziennego.

R. m. Bujwid oświadcza się za projektem, sądzi jednak, że opinię swoją powinna wydać komisja sanitarna.

Wicepr. Szarski popiera wnioski sekcji.

R. m. Miedniak zgadza się z wnioskami, o ile chodzi o ulice asfaltowe z ruchem tramwajowym; w innych — poza śródmieściem i dzielnicą drugą — należy utrzymać stan dotychczasowy. Projekt podroży węgla o 16 ha. na cenniarze.

Po przemowie r. m. Bandrowskiego — wnioski uchwalono.

Nowi radcy miejscy.

Rada [powołała] w miejsce [s. p.] prof. Pareńskiego prof. Ulanowskiego, w miejsce [s. p.] dr. Krongolda, dr. Józefa Drobrera.

Miejskie archiwum.

Na wniosek komisji archiwalnej przyjęto do wiadomości sprawozdanie dyrektora archiwum aktów dawnych m. Krakowa, prof. Krzyżanowskiego z czynności za rok 1911.

Na posiedzeniu tajnym

przeniesiono w stan spoczynku p. Kornelię Meyerberg, nauczycielka miejskiej szkoły przemysłowej żeńskiej.

Na tem posiedzeniu zamknięto.

nowlącym częścią obchodu ku czci księcia Józefa Ponia-towskiego w dniu 19 b. m., weźmie udział pierwsza kompania honorowa Strzelców w składzie pełnym (bojowym) — Rano tegoż dnia odbędą się ogólne ćwiczenia połowe Kociołskiego „Strzelca”.

Stowarzyszenie „Gwiazda” zaprasza swych członków do wzięcia udziału w pochodzie, który się odbędzie w niedzielę, 19 b. m., z powodu uroczystego obchodu ku czci ks. Józefa Ponia-towskiego. Punkt zborny o godz. pół do 10 rano w lokalu przy ul. Karmelickiej 1. 21.

Koncert Pawła Kochańskiego i Pauliny Szalitówny, który odbędzie się dzisiaj wieczór w sali Starego teatru, budzi wśród sfery muzycznych naszego miasta żywe zainteresowanie zwłaszcza, że wielu po raz pierwszy usłyszy grę Kochańskiego, poprzedzonego już uznaniem zagranicę, który w Krakowie dotąd jeszcze nie występował. P. Szalitówna, ceniona i lubiana przez publiczność krakowską pianistka, wybrała program bardzo interesujący. — Bilety do nabycia w kasie Starego teatru.

Zebrałone numizmatyków odbędzie się dzisiaj o godzinie 5 po południu w hotelu Francuskim. Referat wygłosi p. Zenon Pruszyński.

Wykłady doc. dra W. Radeckiego p. t. „Metody współczesnej psychologii”, które miały się odbyć w sobotę 18 i w niedzielę 20 b. m., nie odbędą się. Pierwszy wykład doc. dra W. Radeckiego odbędzie się we środę 22 b. m.

„Związek” Stow. żyd. młod. postępowej uniwersytetu Jagiell. odbył 14 b. m. zebranie członków, na którym dokonano wyboru nowego zarządu. W skład prezydium weszli pp.: J. Friedlker (prezes), J. Rubinstein (wiceprezes), R. Goldblattowa (sekretarka), Münzer (kasjer). Lokal Stowarzyszenia znajduje się przy ul. Jasnej 1. 3 (parter).

Wypadek podczas zabawy. Wczoraj po południu bawiło się kilku chłopców na plantach. Jeden z nich, 12-letni Stanisław Kądziołka, chciał przeskoczyć przez baryerkę żelazną, potknął się i złamał lewą rękę. Zawezwane pogotowie ratunkowe odwoziło chłopca na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Ucieczka impresaryja cyrkowego. W wędrownym cyrku Kludskiego, który przybył na kilka przedstawień do Krakowa, produkuje się trupa Arabów. Impresarym tej trupy jest pan Egi. Wczoraj Arabi ujawnili w dyrekcji policyjnej i oświadczyli, że ich „chlebodawczy” nie dosyć, że od 6 miesięcy nie wypłaca im pensji, ale zabrała pokryjomu rzeczy i wyjechała na dworzec. Panią Egi zatrzymano w chwili, kiedy kupowała sobie bilet II klasy do Berlina. Sprawą niesumiennej impresaryjki-kobiety zajeta się policja.

Z sali sądowej. (O wyrabianie posad kolejowych) Wczoraj odbyła się ponownie przed zwykłym trybunałem w sądzie krajowym karnym głosna swojego czasu sprawa wyrabiania posad kolejowych. Na rozprawie w marcu b. r. trybunał uwoleńił oskarżonych od zbrodni nadużycia władzy urzędowej, zasądził natomiast Narowskiemu na 6 miesięcy więzienia, Włodarzową na 3 miesiące więzienia a Galinosa, Fiałową i Niewiadomskiego na 2 tygodnie aresztu, za zbrodnię, względnie przekroczenie oszustwa. Przeciw powyższemu wyrokowi wniesiono zażalenie.

Trybunał kasacyjny zniósł wyrok i zarządził ponowną rozprawę. Na wczorajszej rozprawie prok. dr. Jendl ponownie wniósł i podtrzymał pierwotny akt oskarżenia w kierunku zbrodni nadużycia władzy urzędowej.

Przesłuchanie kilkudziesięciu świadków, których zeznania brzmiały niepomysłnie dla oskarżonych, trybunał wydał wyrok następujący: Trybunał uznał Narowskiego winnym nie zbrodni oszustwa z § 197 u. k., jak to orzekł wyrok niesiony orzeczeniem najwyższego trybunału, ale za zbrodnię z § 104 u. k. (nadużycie władzy urzędowej) i zasądził go na karę 6 miesięcy zwykłego więzienia. — Franciszek Ganobis zasądzony został za przekroczenie oszustwa z § 461 u. k. na 4 tygodnie aresztu; Anna Włodarzowa w wobec wyroku zasądzającego Narowskiego z § 104, uznana została winną współwiny na podstawie § 5 i 104 u. k. i zasądzona została na 3 miesiące więzienia. Stanisław Niewiadomski i Aleksandra Fiałowa zostali uwoleńnieni. Narowskiego bronił dr. Marek, Włodarzową i uwoleńnionych Niewiadomskiego i Fiałową dr. Ostrowski.

W trybach maszyn. Wczoraj po południu przewiozło pogotowie ratunkowe z dworca kolejowego do szpitala św. Łazarza ciężko porażonego 17-letniego Stanisława Wolocha. Woloch podczas robót przy budowie kanału spławnego w Brzeźnicy podszedł niebacznie pod maszynę, której koła pochwyliły go w swoje tryby. Dzięki przytomności maszynisty maszynę zatrzymano i Wolocha wyciągnięto. Woloch na lewą rękę zupełnie odwrwany od ramienia, prawą zaś zmiażdżoną. Na całym ciele doznał silnych kontuzji. Woloch jest bezprzytomny i niema nadziei utrzymania go przy życiu.

Z kroniki podgórskiej. (Wojkowa telefony. — Sprytny oszust. — Krwawa bójka.)

W gmachu starostwa podgórskiego zebrała się dnia 14 b. m. o godz. 9 rano na skutek odeszwy dyrektury Inżynierji wojskowej komisja, w celu ustalenia trasy dla wojskowych kabli telefonicznych. Uchwalono położyć kabel na ul. Lwowskiej.

Z oddziału konnego „Sokola”. Zarząd oddziału konnego „Sokola” wzywa wszystkich członków, którzy mają uczestniczyć w obchodzie ku czci ks. Józefa, aby zbrali się w oddział (ulica Smoleńska 1. 33) dziś o godz. 7 wieczorem. Zarazem zawiadamia członków, biorących udział w ćwiczeniach połowych, że wyjazd na ćwiczenia nastąpi w sobotę, dnia 18 b. m., o godzinie 4 po południu.

Z komendy Związkuwo strzeleckich okręgu krakowskiego komunikują nam: W pochodzie, sta-

Kronika.

Kraków piątek 17 października.

Kalendarzyk kościelny: Włkora m. i Malgorzata p.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 06; zachód o godz. 4 m. 44, długość dnia godzin 10 min. 38.

Prognoza stacji meteorologicznej w Wiedniu: Pogodnie, miejscami mgła peranna, chłodniej północne mierzne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Pierwsza sztuka Fanny”.

Wystawa przeciwalkoholowa ul. Gołębia 1. 14.

Odczyt w Uniwersytecie Indowym: „Wychowanie wobec postulatów przyrody” M. Morecki o godz. 7 wieczór (ul. Zwierzyniecka 1. 14).

Koncert Pawła K. Kochańskiego i P. Szalitówny w sali starego teatru o godz. 8 wieczór.

Przed kilku dniami właściciel składu mebli p. Woltstein wysłał przekazem pocztowym 180 K do Tarnowa na ręce Berela. Począta tarnowska otrzymała bezpośrednio po wysłaniu pieniędzy kartkę od rzekomego Berela, który donosi, że mieszka stale w Podgórze i prosi o odesłanie mu pieniędzy pod wskazanym adresem. Po kilku dniach, gdy Berel w Tarnowie nie otrzymał pieniędzy, zareklamował je i wykryło się, że pieniędzy pojął jakiś oszust. Po kilkunastu dniach poszukiwaniach za sprytnym oszustem, udało się eksperytorze podgórskiej aresztować niejakiego Stanisława Knapka, zamieszkałego na Grzegórkach, pod zarzutem tego oszustwa. W dalszym śledztwie wyszło na jaw, że Knapik nazywa się Stanisław Włodarski i jest dezertorem wojkowym.

Odnajdą do pewnego szynku w Kobierzynie przybyło kilku parobczaków i zabawiło się wesoło. W czasie zabawy jeden z nich, nazwiskiem Józef Kosiński, zażądał od Michała Sendorka 80 hal. Sendorek rzucił się wtedy na Kosińskiego, a gdy go towarzysze wstrzymali, Sendorek wyjął rewolwer i począł strzelać i ciężko poranił Józefa Kosińskiego, Jana Krzywonia i Marcina Hapka. Nie dożył mu było, przybiegło do koszar dragonów i przyprawili ich do szynku. Widząc, że ranni opuścili szynk, zdemolował Sendorek wraz z dragonami szynk. Dopiero żandarmerja położyła kres ekscesor i bresztowała Sendorka.

Hotel Francuski: Hr. Kazimierz Krasicki z Ruskiej Wsi, Witoldowie Bobrowscy z Warszawy, Żoła Koczowska z Warszawy, Feliks Grodzicki ze Sienkowie, Andrzej Pawlik z Czeszochowy, Adam Ciszewski z Kielc, Emil Boehlertner ze Lwowa, Józefowa Jakubowicz z Warszawy, Władysław Kalicki z Odessy, Matya Hadawiczowa ze Lwowa, Wiktor Elner z Lipska, drowa Antonina Klakurkowa z Myślenia, dr. Jan Niewomowski ze Lwowa, dr. Jan Pieniążek z Warszawy, Maksymilian Rohafin z Pragi, Edmundowie Spitznowski z Drobohyca, Karol Baranowski z Odessy, Anna Goldhammerowa z Drobohyca, Henryk Raynal z Pragi, ka. Tadeusz Gustawicz ze Lwowa.

Hotel Belvedere, ulica Basztowa 1. 27, w pobliżu dworca kolej. (Pokoje od 5 koron. Łazienki, restauracja i kawiarnia na miejscu): Major Alfred w. Wiplinger z Gólką Jagiellońską, kap. Fryderyk Hirschfeld z Wiednia, dr. Edward Reinberg z Wiednia, inż. Maksymilian Auerbach z Lipska, por. Józef Schwimmer ze Lwowa, Aleksander Gruber ze Lwowa, inż. Henryk Szelię z Kobierzyna, por. Adolf Zwach z Jannio (Morawa), nadpor. Wilhelm Groer ze Sokolnicy (Morawa), Józef Christ z Nowego Targu, Karol Singer z Wiednia, E. Pišcher z Halli (Niemyce), Anna Kapustowa z Wiednia, Maurycy Unger z Lipska, M. Finkler z Warszawy, Edward Szarf z Lublina, Henryk Schwarz z Berlina, Zygmunt Auerbach z Wiednia, dr. Filip Axer z Przemysła, Karol Justich z Pragi, Robert Altmann z Monachium.

DANUSIA

córeczka Józefa i Wandy Zaczków

w trzeciej wieńcie życia, po krótkich cierpieniach, zaśnęła w Panu dnia 15 października 1913 roku.

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpołudniowego na cmentarz zwierzyniecki wprost na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w piątek dnia 17 b. m. o godz. 3 po poł. Na ten smutny obrzęd straskani rodzice i dziadkowie zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

Zakład pogrzebowy „Concordia” Jana Wolnego w Krakowie, plac Szczepański 2.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 16 października. Kursy giełdy wiedeńskiej. Losy: a) procentowe: Austrjacy. zakładu kredytowego obl. pr. z r. 1880 3-proc. 277-50, Austrjacy. zakładu kraj. z obl. pr. z r. 1889 3-proc. 247-50, Uregul. Danaję z 1870 r. 100 złr. 5-proc. 268-—, Weg. Banku hip. po 100 złr. 4-proc. 238-75, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 109-50, b) bezprocentowe: Budapeszteński (Basillia) 4 złr. 27-—, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 472-—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 64-—, Czerwonego krzyża austrjacyk. tow. 10 złr. 61-50, Czerwonego krzyża weg. tow. 5 złr. 31-—, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 96-—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 226-80 Tureckie oblig. prem. kolei pr. 229-03, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 475-—.

Berlin, 16 października. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 420-75, Warszawa krótka —, Wiedeń krótki 84-75, Austrjacy. noty 84-80, Rosyjskie noty 215-10, Amerykańskie noty 420-25, 89/100 pruskie konsolle 75-60, włoskie —, 4 1/2 pro. polskie listy zastawne 89-30, Niemiecki bank państwowy 138-—, Austrjacy. akcje kr. dytowe 198-25, Berliński Towarzystwo handlowe 161-75, Diskonto Komandyt 183-00, Austrjacy. koleje państw. 150-50, Lombardy 238-87, Kanada Pacific 246-25, Losy tureckie 161-75, Hohenlohe 134-25, Północn 265-—, Gelsenkirchner 175-12, Hamburg Ameryka Packetfahrt 139-25, Hausa 263-25, Północny Lloyd 120-62.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany

Józefa Kuleszy

naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmują się wykonanie grobowców w mieście i na prowincji. Telefon 1359

Pokój

przy ulicy Długiej 9. do wynajęcia dla pojedynczych lub na stałe. 348 10 0

Jednorazowa próba przekona każdego o jakości.

Chleb wiejski

z pierwszej włościańskiej piekarni w Łoniewie, jest wyłącznie do nabycia w handlu

Wojciecha Olszowskiego

349 35 0 Kraków

Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

K. OGORZAŁY

Kraków, ul. Szczepańska 1. 11

poleca najprzedniejszą jakości

MASŁO DUŃSKIE, KIEŁBASE

czysto wieprzową — wiejską

MIÓD PRAŚNY

kuracujący lipcowy

Drożdży

Główny skład codziennych świeżych

562 Mantorowskich 20 200

Sprzedaj częściowa i hurtowna.

Stare szluczne zęby

platnne, złoto, srebro, brylanty, kupuje się tylko do szoty 18 pazdy, wieczór, po conach najwyższych, od godziny 8 do 1 przed poł. i od 2 do 7 wiecz. Uczeń Netas, ul. Florjańska 20 II p., na prawo. 8583 4 5

Krawieczynę

damską i bielizną nową, oraz reperacje starej, przyjmują i wykonują niedrogo Wiktoria Pooble ska, Kraków, Sławkowska 6, III p. 289 1 0

Mieszkanie do wynajęcia

przy ul. Długiej 1. 60, wysoki parter, 4 pokoje, przedpokój, łazienka, kuchnia elektr. oświetl., także pokoje kawalerskie, mogą być z całym utrzymaniem. Wiadomość tylko na II p., na lewo. 8657 2 4

Celujący uczeń VII kl. gimn.

poszukuje lekcji; przygotowanie również do egzaminów prywatnych. Zgłoszenia pod „Korespondent VII” poste restante Kraków. 389 3 0

Pielęgniarka

poleca się Sz. Publiczności. Podejmuje się opieki nad chorymi; po domach — wykonuje także masaż. Ulica Czarna-wiejska 1. 23, front, II piętro. 370 7 0

Najpiękniejsze, najtańsze, najpraktyczniejsze

OŚWIETLENIE GAZEM POWIETRZNYM

willi, pałaców, dworów, kościołów, szkół, hoteli. Żądać Instrukcji. — Wyłącznie zastępstwo

Inż. A. Jastrzębski, Lwów, Sapieży 2.

5906 29 0

Pierwszorządny handel, czysto kolonialny, poszukuje zdolnej kasyerki.

Zgłoszenia tylko listowne pod „Praca” przyjmujące Administracja „Nowej Reformy”. 366 3 5

Nauczycielka Niemka

władająca językiem polskim, udziela lekcji i konwersacji języka niemieckiego. Przyjmuje także lekcje za obiad. Warunki przystępne. Zgłoszenia listne lub pisemne pod „Niemka”, Grodzka 39, II p., ostatnie drzwi przez ganek. — Osobiście od godz. 12—2. 387 2 0

Biblioteka Stowarzyszenia Nauczycielek

ul. Karmelicka 32, I p.,

obejmuje kilkanaście tysięcy dzieł w języku polskim, francuskim, niemieckim, angielskim, treści naukowej, beletrystycznej, bogaty dział książek dla młodzieży. Książki wysyła się także na prowincję. Czelnia zapoatrzona w pisma codzienne, w 30 czasopiśmie pedagogicznych, naukowych, beletrystycznych — otwarta codziennie od godz. 11—1 i od 3—6, z wyjątkiem niedziel i świąt. 391 1 3

Była nauczycielka

w zakładzie ciemnych, może udzielać prywatnie osobom, pozbawionym wzroku, nauk szkolnych sposobem pamięciowym i zapomoca dotyku, jak: pisanie, czytania i geografii, oraz gry na fortepianie z odczytywaniem nut systemem ciemnych i robotek kulebnych ręcznych. Zgłoszenia: Mlekiwie, Kraków, ulica św. Łazarza 9. 358 11 0

Założony w roku 1879

Zakład artystyczno-kamieniarski BRACI TREMBECKICH

Kraków, ul. Rakowicka 9, tel. 462

wykonuje grobowce i pomniki, tak w mieście jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 31 212 0

Staruszka osmdziesięcioletnia

utrzymująca pracę rąk własnych dwójce nieuleczalnie chorych dzieci, prosi gorąco litosciwych ludzi o pomoc. Łaskawe datki przyjmują Administracja „N. Reformy” pod W. P. lub podaje adres. 279 74 0

Szkołka freblowska T. Rydliński

przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 318 84 0

Ulica św. Jana 1. 16, II piętro.

Program zajęć: Pogadanka nauka, pogładowa, gymnastyka, śpiew z fortepianem, słój, robotki, gry, zabawy i spaceru.

Rządca drukarni L. K. Górski.